

СТАНОВИЩЕ

от

доцент д-р Петър Райков Петров

(пенсионер – гр. Русе)

на дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен

„доктор”

в област на висше образование

1. Педагогически науки

Професионално направление 1.1. Теория и управление на образованието

Автор: Маргарита Цонкова Бозова

Тема: „Управление на взаимодействието училище – семейство в рамките на образователната организация”

Научен ръководител: проф. д-р Галин Цоков, ПУ „П. Хилендарски”

I. Общо представяне на процедурата и докторанта

В структурно отношение дисертационния труд отговаря на изискванията за придобиване на научна и образователна степен “доктор”. Той е разработен с обща текстова част от 275 страници: увод, 4 глави, заключение и изводи. Приложенията са 15, с оформени 6 таблици, предоставяйки статистическа и емпирична информация. Използваните източници имат следния информационен масив: 65 на кирилица; 70 на латиница; 23 Интернет сайтове. Количественият анализ на данните от изследването е подкрепен с 80 диаграми, 13 таблици и 6 схеми. Разработката се отличава със своята концептуалност и езикова прецизност.

II. Актуалност на тематиката

Дисертационното изследване, като научна продукция, следва да се оценява не само като значимо и актуално за съвременната педагогическа теория и практика. То се анализира и в перспектива, с все по-нарастваща стойност проблем, който допринася за обогатяване на педагогическото познание, за надеждно оценяване на нови идеи в едно персонално научно изследване. Несъмнено авторът на дисертационния труд М. Бозова представя съвременна проблематика, открояваща се със своята многоаспектност в спектъра на взаимодействието училище-семейство. Изборът на този проблем в рамките на

образователната организация, поставя на вниманието на специалистите редица въпроси, относно интегриране на управленческите и педагогическите дейности в условията на динамично променящата се среда. Основанията се съдържат в следното заключение. Динамичните промени в съвременното българско общество да рефлектират върху облика и характера на образователното пространство сред, които на първо място изпъкват децентрализацията и самоуправлението на училището. Иновационната стратегия за управление чрез сътрудничество се очертава като едно от важните постижения за организацията. С точен израз е и заключението на М. Бозова, че самоуправлението е в контекстна определеност с управлението чрез съучастие.

III. Познаване на проблема

От богатата професионална биография на М. Бозова се получава обективна информация за придобитите знания, компетенции и опит в средното образование и в квалификацията на педагогическите кадри. Именно през годините се придобиват и нагласите за собствен индивидуален почерк при провеждане на самостоятелно педагогическо изследване. Тези факти са доказателство и за себераздаването в трудния процес, за утвърждаването на индивидуален почерк в условията на съвременните образователни реалности. Впечатленията се допълват и от активността ѝ в специализираните професионални общности с очертан превес към управлението на средното образование.

IV. Методика на изследването

Заглавието и обявените параметри на изследването (обект, предмет, цел, задачи, хипотези) ясно детерминират предметното поле и насочват читателя към изследователските намерения на автора му. Изложението в дисертационния труд е очертано чрез информационни цялости сред, които изпъкват главата за дизайна на изследването и анализа на резултатите му (*трета глава*). Независимо, че емпиричният периметър не е толкова разгърнат, като приложен инструментариум, получената информация е богата, достатъчна с адекватни измерения към проекта на изследването (напр. моделът Епщайн). Статистическата обработка е прецизна чрез използването на софтуерния пакет „IBM SPSS 20”. Изказваме удовлетворението си от: набелязаните етапи на изследването – в методологически и методически аспект; обема на използваната извадка (въпросници с учители, родители и директори на училища в 14 области на страната); подробната характеристика на таргентните групи и др. Тази констатация е необходима защото реално използваната изследователска методика, гарантира ефективността на изследването и неговите очаквани резултати.

V. Характеристика и оценка на дисертационния труд и приносите

Богатата информираност на автора на дисертационния труд по проблемите на управлението на образователната организация с редица акценти (диференцирани подробно в структурата на дисертационния труд) са анализирани в *първа глава*. Разглежда се международния опит при взаимодействието между училището и родителската общност (*втора глава*). В постановъчната част на разработката се откроява високото равнище на информационна и нормативна осведоменост, на компетентност и конкретна визия за съвременните перспективи в сътрудничеството между родителската общност и училището. Приложният характер на изследването намира своя резултат в предложения модел за управление на взаимодействието (*четвърта глава*). Именно съдържанието и структурния обхват на модела е доказателство за своеобразна саморефлексия на автора му, явява се приложен инструмент за качествената оценка на дисертационния труд. Той съдържа научно-теоретически и практико-приложни приноси сред, които изпъкват: управлението на взаимодействието между училището и родителската общност в съвременните системи на образование; апробираните форми за повишаване квалификацията на педагозите за работа с родителите и на родителския потенциал в управление на училището; моделът за управление на взаимодействието семейство-училищна организация.

VI. Преценка на публикациите

Представените публикации по тематиката на дисертационния труд (научни статии в сборници и конференции) са 16 на брой, като 2 от тях са под печат.

VII. Автореферат

Авторефератът отговаря на структурата и текстовото съдържание на дисертационния труд.

VIII. Бележки и препоръки

Колегиалната ни препоръка към М. Бозова е да се запази своя творчески потенциал и научни прозрения в полето на активното взаимодействие между училището и семейството с по широка представителност на обединителната идея за училищно-базирано управление. За целта след индивидуална преценка е възможна монография, в която да се отразят основните съдържателни акценти на дисертационния труд. Така може реално да се проследи и анализира във времето и т.н. „кумулятивна вграденост”, т.е. как определени авторови научни идеи и прозрения, намират своите практико-приложни решения.

Заклучение:

Дисертационният труд на Маргарита Цонкова Бозова съдържа теоретически и практико-приложни резултати, които представляват оригинален принос в разглежданата научна област. Това ми дава достатъчно основание да предложа на уважаемият научно жури да присъди на Маргарита Ц. Бозова научна и образователна степен „доктор” в област на висше образование 1. Педагогически науки, професионално направление 1.1. Управление на образованието.

17. 12. 2017 год.

ИЗГОТВИЛ СТАНОВИЩЕТО:

Гр. Русе

(доц. д-р Петър Петров)